

Kompensation för karensavdrag

Motion till Umeå kommunfullmäktige

2019-04-01

I Sverige infördes systemet med karensdag som ett svar på ökade sjuktal, och grundar sig på antagandet att en ekonomisk bestraffning i sjuklönelagen skulle motverka ett ökat och presumtivt oärligt uttag av sjuklön. Även om vi bortser från det antagandet så blev systemet med karensdag i allra högsta grad ojämnt. Personal i äldreboende eller i förskolan har inga möjligheter att arbeta hemifrån om de är sjuka, och konsekvenserna om de går till jobbet med en förkylning kan innebära att barn, äldre eller svårt sjuka utsätts för smitta och sjukdom. Arbetare i lågavlönade och kvinnodominerade yrken tjänar sämre och har därför ett sämre ekonomiskt utrymme för att stanna hemma och ta den ekonomiska smällen som en karensdag innebär.

Karensdagen har sedan 2018 omvandlats till ett karensavdrag, och även om det kommer tillrätta med några av orättvisorna med karensdagen är förändringen otillräcklig. Många anställda med små ekonomiska marginaler drar sig för att stanna hemma när de drabbas av förkylning eller andra lättare sjukdomar vilket drabbar kollegor, förskolebarn, elever och brukare inom funktionshinder och äldreomsorg. Det är dags att hitta en väg framåt för att komma tillrätta med denna inbyggda ojämlikhet. Privata företag har hittat vägar med exempelvis karensbidrag, som kompenserar personal för utebliven lön vid ett karensavdrag.

Vänsterpartiet kan aldrig acceptera en så stor social orättvisa som ett karensavdrag innebär. Ett karensavdrag slår neråt, på de som tjänar minst och har sämst förutsättningar för att klara en oväntad ekonomisk smäll. Det är viktigt att undanröja denna inbyggda ojämlikhet då vi redan nu står inför svårigheter att klara kompetensförsörjningen i skolan och omsorgen.

Vänsterpartiet yrkar:

att Personalnämnden inleder samtal med berörda fackförbund om att hitta ett sätt att kompensera kommunanställd personal som arbetar barn-, elev- eller brukarnära inom verksamheterna förskola, skola, funktionshinder och äldreomsorg för det inkomstbortfall som ett karensavdrag innebär.

att Personalnämnden får uppdraget att i samråd med För- och grundskolenämnden, Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden, Individ- och familjenämnden och Äldrenämnden, formulera ett förslag till hur en kompensatorisk lösning för karensavdraget skulle kunna se ut för Umeå kommuns anställda inom förskolan, skolan, funktionshinder- och äldreomsorgen.

Ulrika Edman

Lennart Arvidsson

Vänsterpartiet